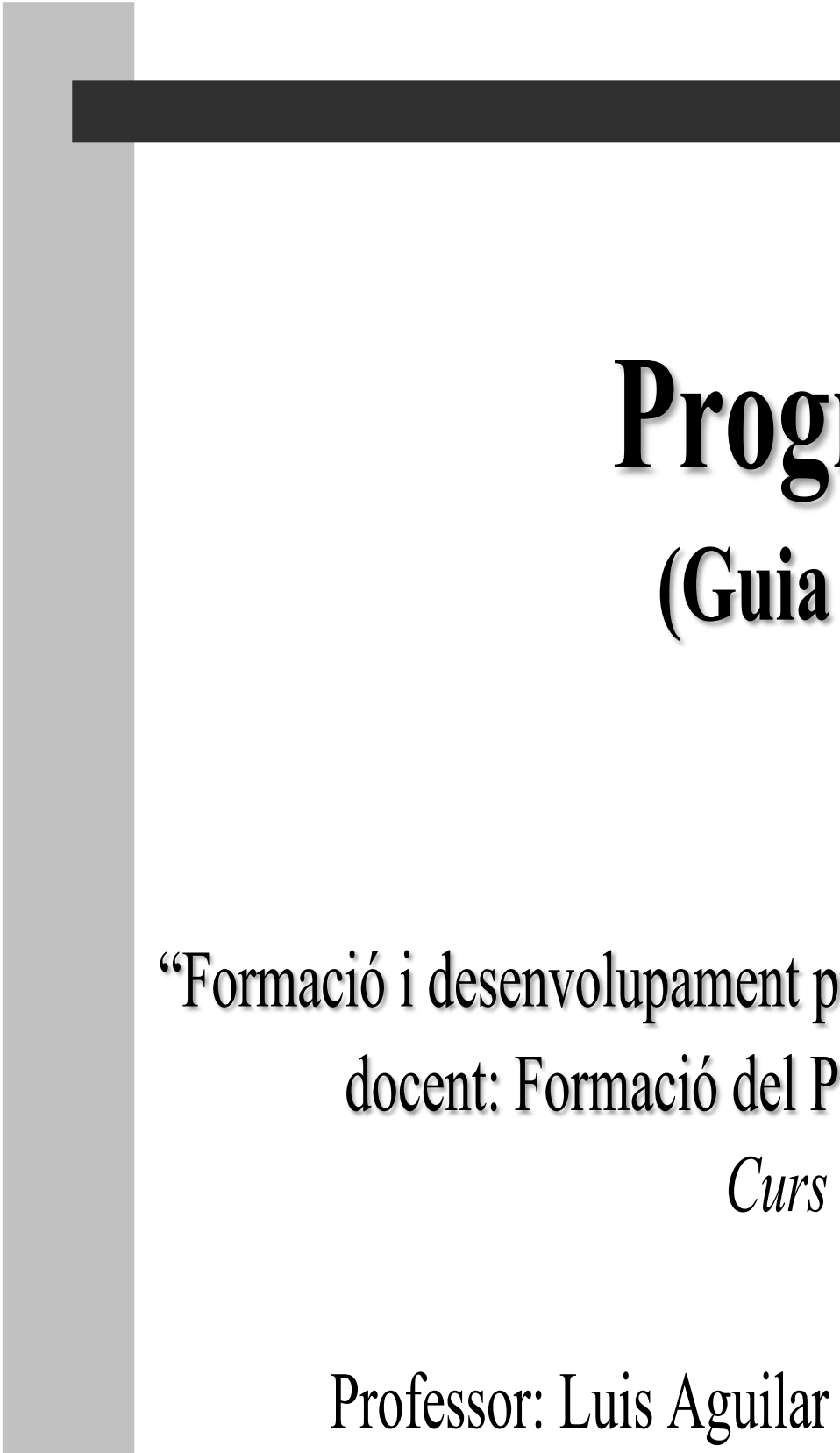

Programa

(Guia docent)

“Formació i desenvolupament professional
docent: Formació del Professorat”

Curs 2015-2016

Professor: Luis Aguilar Hernández

GUIA DOCENT DE L'ASSIGNATURA

DADES INICIALS D'IDENTIFICACIÓ

Nom de l'assignatura:	Formació i desenvolupament professional docent: formació del professorat
Caràcter:	Obligatòria
Titulació:	Grau en Pedagogia
Departament:	Didàctica i Organització Escolar
Professor responsable:	Luis Aguilar Hernández
Correu electrònic:	Luis.Aguilar@uv.es
Horari de atenció a les estudiants i els estudiants:	Dimarts i dimecres, de 12 a 14 h. Divendres, de 16 a 18 h. Despatx 04, Dpt. de Didàctica i Org. Escolar, planta 6 ^a Facultat de F ^a i CC. Educació.

INTRODUCCIÓN A LA ASIGNATURA

En l'assignatura analitzarem el camp de la formació del professorat, les agències, les dinàmiques específiques i les tensions a què està sotmés per les seues relacions amb altres camps, així com les diverses racionalitats en joc. Revisarem les polítiques de formació en el nostre sistema educatiu, particularment en la Comunitat Valenciana, parant esment als dispositius que lliguen formació a carrera docent i configuració del lloc de treball. Un altre nucli de l'assignatura és l'ofici de l'ensenyament i els sabers que el constitueixen, una indagació sobre el procés de construcció del coneixement professional, que atén, entre d'altres, a la socialització professional, les cultures docents i les trajectòries individuals, que expliquen, en relació amb variables estructurals, les possibilitats ara del desenvolupament professional com de la formació als centres.

VOLUMEN DE TREBALL

Horas/curs

ASSISTÈNCIA I PARTICIPACIÓ EN LAS CLASSES	60
PREPARACIÓ DE TREBALLS	60
ASSISTÈNCIA A TUTORIES INDIVIDUALS I GRUPALS	30
TOTAL VOLUMEN DE TREBALL	150
Total crèdits ECTS	6

OBJECTIUS

1. Conèixer el camp de la formació inicial i permanent del professorat, la imbricació amb altres camps, les agències i agents, i llurs dinàmiques específiques.
2. Analitzar les polítiques de formació a la Comunitat Valenciana en la actualitat, els dispositius de formació del professorat i les racionalitats subjacents, així com els efectes en la conformació de subjectivitats docents.
3. Pensar l'ofici d'ensenyar i els sabers que el constitueixen, les dimensions estructurals i culturals que expliquen els processos de desenvolupament professional i les experiències de formació als centres.
4. Analitzar programes, recursos i experiències de formació, i entrar en contacte amb agents educatius, per a comprendre i treballar les disposicions per al disseny de i la col·laboració i assessorament en accions formatives.

CONTINGUTS

Els continguts que s'abordaran en l'assignatura estan organitzats seguint una lògica relacional –no necessàriament seqüencial– al voltant dels següents nuclis fonamentals:

1. Especificitat i tensions del (sub)camp de la formació del professorat: relacions amb altres camps, agències, trets i dinàmiques més significatius i racionalitats en conflicte.
2. Polítiques de formació en el sistema educatiu a la Comunitat Valenciana: dispositius d'acreditació i formació permanent. Efectes en la configuració del lloc de treball i la conformació de subjectivitats docents.
3. Formació i desenvolupament professional docent: l'ofici d'ensenyar i els processos de construcció de coneixement professional.

4. La formació en centres: de les polítiques a les experiències de col·laboració en i entre els centres.

METODOLOGIA

El treball a classe i l'autònom de les estudiants i els estudiants, individual o grupal, orientat pel professor –i objecte de seguiment aquest últim en les tutories grupals–, es dirigirà a la comprensió dels elements per a analitzar, col·laborar en i avaluar polítiques, accions i experiències de formació del professorat al nostre context en l'actualitat, en els marges de les tensions i les dinàmiques del camp escolar i el subcamp específic de la formació. En tres àmbits d'activitat:

- a) Les exposicions i propostes d'activitat del professor (i, si escau, de les estudiants i els estudiants) d'anàlisi, discussió i debat de textos i altres materials.
- b) Un treball grupal d'investigació d'una experiència de formació en un centre arran dels conceptes treballats a classe.
- c) Un seminari basat en la lectura del llibre:

TARDIF, M. (2004). *Los saberes del docente y su desarrollo profesional*. Madrid. Narcea.

Es tracta de combinar sessions de treball col·lectives amb treballs grupals, sessions presencials amb treball autònom –individual i grupal–, exposicions, debats i seminaris.

AVALUACIÓ DE L'APRENTATGE

L'assistència a les classes és indispensable per abordar els tres àmbits d'activitat. Les estudiants i els estudiants que no puguin assistir amb regularitat hauran de sol·licitar, al llarg del mes de setembre, la seua incorporació a la modalitat no presencial, l'avaluació de la qual consistirà en una prova sobre els continguts de l'assignatura que es prepararà amb la bibliografia i un seguiment en les tutories.

L'avaluació es basarà en dues activitats fonamentals:

- a) Treball grupal d'anàlisi d'una experiència de formació en un centre arran del marc teòric treballat a classe i l'elaboració d'un informe d'investigació.
- b) Prova individual en la qual es demanarà relacionar elements de les exposicions i els materials treballats en classe, la lectura i comentari del llibre i el treball d'investigació.

Par tal d'aprovar l'assignatura és requisit aprovar ara el treball grupal com la prova individual. Els treballs suspesos en la 1ª convocatòria implicaran un informe de millores de cara a la 2ª convocatòria.

Criteris d'avaluació:

- Comprensió dels conceptes bàsics i capacitat de relació i integració dels continguts.
- Adequació i ús pertinent dels conceptes, les fonts bibliogràfiques i els materials.
- Capacitat d'argumentació i posicionament raonat.
- Claredat expositiva, estructuració del discurs i correcció ortogràfica i d'expressió.
- Capacitat d'elaboració personal i de construcció del punt de vista.

BIBLIOGRAFIA I LECTURES

- ÁLVAREZ ÁLVAREZ, C. y SAN FABIÁN, J. L. (2013). Perspectivas para comprender la relación entre la teoría y la práctica en la formación del profesorado. *Enseñanza and teaching*, 31, 23-42.
- ATKINSON, T. y CLAXTON, G. (Eds.) (2002). *El profesor intuitivo*. Barcelona. Octaedro.
- EGIDO GÁLVEZ, I. (2011). Cambios y dilemas en la formación del profesorado (1961-2011). Cincuenta años de historia de España en perspectiva europea. *Tendencias pedagógicas*, 18, 33-50.
- ESCUADERO, J. M. (2009). La formación del profesorado de Educación Secundaria: contenidos y aprendizajes docentes. *Revista de Educación*, 350, 79-103.
- (2008). Para seguir pensando la formación en centros. *Caleidoscopio, revista de contenidos educativos del CEP de Jaén*, 1, 33-54.
- GIMENO, J. y PÉREZ GOMEZ, A. (1992). *Comprender y transformar la enseñanza*. Madrid. Morata.
- GONZÁLEZ CALVO, G. y BARBA, J. J. (2014). Formación permanente y desarrollo de la identidad reflexiva del profesorado desde las perspectivas grupal e individual. *Profesorado. Revista de currículum y formación del profesorado*, 18, 1, 397-412.
- HARGREAVES, A. (1996). *Profesorado, cultura y postmodernidad. Cambian los tiempos, cambia el profesorado*. Madrid. Morata.
- HARGREAVES, A. et al. (2001). *Aprender a cambiar: la enseñanza más allá de las materias y los niveles*. Barcelona. Octaedro.

- KORTHAGEN, F. A. J. (2010). La práctica, la teoría y la persona en la formación del profesorado. *Revista interuniversitaria de formación del profesorado*, 68, 83-101.
- LISTON, D. P. y ZEICHNER, K. M. (1993). *Formación del profesorado y condiciones sociales de la escolarización*. Madrid. Morata.
- PÉREZ GOMEZ, A.; BARQUÍN, J. y ANGULO, J. F. (Eds.) (1999). *Desarrollo profesional del docente: política, investigación y práctica*. Madrid. Akal.
- PERRENOUD, Ph. (2010). La formación del profesorado: un compromiso entre visiones inconciliables de la coherencia. *Revista interuniversitaria de formación del profesorado*, 68, 103-122.
- (2004). *Desarrollar la práctica reflexiva en el oficio de enseñar*. Barcelona. Graó.
- PRADOS, M. V. (2000). Panorama de la formación y el asesoramiento en educación: algunas claves para saber donde vamos. *profesorado, revista de currículum y formación del profesorado*, 4, 2, 9-24.
- RODRIGO FUENTEALBA, J. (2006). Desarrollo profesional docente: un marco comprensivo para la iniciación pedagógica de los profesores principiantes. *Foro educacional*, 10, 65-106.
- TARDIF, M. (2004). *Los saberes del docente y su desarrollo profesional*. Madrid. Narcea.
- ZEICHNER, K. M. (2010). *La formación del profesorado y la lucha por la justicia social*. Madrid. Morata.
- (2010). Nuevas epistemologías en formación del profesorado. Repensando las conexiones entre las asignaturas del campus y las experiencias de prácticas en la formación del profesorado en la universidad. *Revista interuniversitaria de formación del profesorado*, 68, 123-149.